II, 4, 1936

LEI 5

„Cine renunţă la mormânt, renunţă la înviere. Pentrucă, condiţia învierii stă în acceptarea prealabilă, neşovăitoare, senină, a durerilor şi apăsării mormântului".

ICONAR

Sub cerul destinelor rumâneşti

de VASILE I. POSTEUCĂ

La marile răscruci de istorie, neamurile îndeplinesc porunci de dincolo de ele. De dincolo de puterile lor de înţelegere. Porunci ale destinelor scrise de Dumnezeu în cartea mare a neamurilor lumii acesteia. Supunerea neşovăelnică, totală, faţă de aceste porunci, condiţionează şi marile victorii spirituale ale vieţii lor. Marile epoci de înflorire corespund, cu precizie matematică, regăsirii pe linia destinelor istorice. Precum îndepărtările dela această linie etichetează epocile de decadenţă.

Ca neam ne-am păstrat şi respectat, prin viforul istoriei, linia destinului latin şi creştin. Redeşteptarea rumânească la viaţa naţională conştientă a aruncat totdeauna punţi de trainică comuniune spre Roma obârşiei noastre latine. Porniţi în lume şi'n istorie, am răbdat potopul tuturor apelor asiatice revărsate sălbatec asupra fiinţei noastre, dar am păstrat neatinsă comoara conştiinţei că „dela Râm ne tragem". Cronicarii purtau cu mândrie şi înfiorare pana care vorbia de Rumânii de pretutindeni. Inceputul epocii noastre moderne bătătoreşte din nou drumul Romei: Cei trei magi ai „şcoalei ardelene" regăsesc liniile epopeice ale sufletului rumânesc în fiorul conştiinţei lucide că am fost aduşi aci de strămoşul Traian.

După epoca vitejiilor noastre voevodale, am depins, în cursul istoriei, de fiinţa altor neamuri: Turcia, Rusia, Austria. Inchegarea politică rumânească s'a regăsit, însă, pe linia destinului nostru latin: In 1856 şi 58 poporul francez îndeplinea o poruncă a sângelui latin: susţinerea unirii celor două principate: Moldova şi Muntenia. Incă odată fiorul latinităţii avea să ne tulbure total fiinţa şi să ne poruncească drumul: *războiul mondial*. Din adâncuri se rostia porunca unirii definitive a neamului rumânesc. In balanţa alianţelor de război trebuia să respectăm şi am respectat latinitatea, calea mântuirii noastre. La capătul acestui drum trebue să însemnăm cu literă de foc adevărul că, deşi despărţiţi politiceşte, ne-am păstrat intactă fiinţa spirituală şi ne-am regăsit pe linia destinului rumânesc în tot cursul istoriei de până acum. Adevăr în lumina căruia stăm să judecăm actualitatea.

In cursul războiului mondial şi, mai ales, după acest război în istoria neamurilor a intervenit imixtiunea unui element străin: jidovimea. Neamul jidovesc a avariat cumpăna intereselor celorlalte neamuri. In faţa acestei situaţii care le ameninţa fiinţa, prin încercarea de impunere a comunismului jidovesc, a început reacţiunea. Victoria fascismului în Italia deschidea o nouă epocă în istoria lumii: lupta, pe viaţă şi pe moarte, între jidovime şi celelalte neamuri, între comunismul jidovesc şi naţionalism. Italiei i-a urmat Germania. Având ca bază de plecare Rusia, neamul jidovesc a început ofensiva pentru cucerirea lumii prin comunism. Pe marginea prăpastiei se află astăzi Franţa. In Spania lupta între Dumnezeu şi Lucifer a luat aspect de război crâncen, incordat până la epuizare şi exterminare. Spania comunistă a mobilizat ajutorul jidovesc depe tot pământul. Spania creştină care luptă pentru apărarea Crucii şi a lui Dumnezeu împotriva bestiei roşii, în încordare supremă de forţe şi de vitejie, aşteaptă gestul eroic al celorlalte neamuri pentru apărarea „ordinei naturale a lumii". Dela război încoace clasa conducătoare românească s'a vândut intereselor jidoveşti pentru a-şi putea satisface propriile interese. Fiinţa spirituală a neamului rumânesc este permanent injectată de otrava jidovească. Predicatori ai materialismului, agenţi ai distrugerii morale, jefuitori ai bunurilor noastre materiale, cu ştiinţa şi aprobarea conducătorilor noştri, jidanii vor să ne robească. Intre noi şi Eurasia comunistă nu putea fi niciodată nici o apropiere. Politicianii noştri au acceptat totuşi această conjuctură de nefastă politică externă, pentru a deschide şi mai mult calea comunismului inspre noi, în timp ce datoria noastră era şi este să veghem cu sabia în mână la graniţa de răsărit a Europei. In declanşarea marelui război între lumea creştină şi jidovime se încearcă atragerea noastră de partea celor fără Dumnezeu. Astăzi păcatul clasei conducătoare se evidenţiază şi mai puternic: Fără unitatea politică, sub dominaţiuni străine uneori, reacţionam conform liniei noastre istorice. Având-o, dar conduşi de străini şi înstrăinaţi, suntem sistematic îndepărtaţi dela această linie. In grele momente ale latinităţii creştine noi am fost puşi să lovim în propriul nostru destin. Umili şi mici, am acceptat şi ridicolul: aplicarea de sancţiuni împotriva Italiei. Jidovimea mondială a scos castanele din foc cu mână românească. Destinul a ridicat, însă, în câmpul istoriei noastre un tineret chemat să-şi mântue neamul, să reia firul istoriei şi să reintegreze tradiţia rumânească a vitejiilor şi mândriei voevodale. In fruntea acestui tineret păşeşte ocrotit de Arhangheli: Căpitanul. Sabia şi oastea lui s'au pus în slujba neamului şi în slujba lui Dumnezeu. Pe drumul adevăratei spiritualităţi rumâneşti tineretul legionar s'a ridicat dârz apărător al intereselor şi al regăsirii liniilor noastre mari, epopeice. Neamurile înclină spre moarte când pierd linia mare şi trăiesc vremuri de înflorire politică şi spirituală atunci când o stăpânesc şi acţionează în conformitate cu ea. Pentru a ispăşi păcatul trădării de sânge şi de credinţă săvârşită de conducătorii noştri vremelnici şi jidoviţi, neamul rumânesc trăeşte azi din majestatea unei gest istoric al său, grăitor peste veacuri: O echipă de şapte comandanţi legionari, condusă de marele erou al războiului mondial, descendent al Voevozilor Basarabi, Gen. Cantacuzino Grănicerul, a plecat în Spania să ducă o sabie de onoare Generalului Moscardo pentru vitejia fără seamăn în istoria lumii de a fi apărat Alcazarul în condiţiuni neinchipuit de grele, cu jertfe supraumane.

Ei duc, poporului spaniol norocul lor în luptă. Norocul lor de creştini, legionari şi ostaşi ai Căpitanului şi ai lui Dumnezeu. Ei mai duc ca supremă ofrandă sângele lor pentru a consfinţi victoria în faţa porţilor Madridului. Cei ce nu înţeleg măreţia gestului celor opt plecaţi în Spania sunt, cu siguranţă! — sterpi sufleteşte. Blestemaţi să nu poată simţi şi înţelege lucrurile mari. Noi ne regăsim în hotărîrea lor viteazà. Neamul rumânesc îşi reia prin ei, prin voinţa Căpitanului care i-a trimis, legătura de jertfe şi

Colindă

S'au proptit tus-trei, măi frate,
sub un geam cam cât o palmă;
(cearcă unul o sudalmă,
râd cei doi pe înfundate).

Trei lumini s'aprind, măi nene,
şi colinda cea măiastră
o 'nfiripă sub fereastră
trei voinici cu glas alene.

.... Colo'n staul Preacurata
alăptează făt-frumos;
pân' s'ajungă la Hristos,
cale lungă treierat-a
craiu din ţara cea de jos...

Bani de-argint şi măr domnesc
scoate-afară-acum mătuşa
şi voinicii-i mulţumesc.

S'a sfârşit: se'nchide uşa
şi lin scârţâie zăvorul:
... Adineaori colo'n staul
s'a născut Mântuitorul...

GEORGE CHLOPINA

Haiducească

Frunză tremurată'n vânt,
Codru primenit în cânt.

Pe cărări, sub crengi plecate,
Suie cântec de dreptate.
Iar din umbră şi hăţiş
Au ieşit la luminiş.
Chipuri mândre de flăcăi,
Să coboare peste văi,

In ochi grei de chilimbar
Poartă suliţe de jar.
Pumnul strâns pe buzdugan
Şi credinţa'n Căpitan.

Vor s'aprindă'n cer şi soare
Steaua unui neam ce moare.
Stea de flăcări, bob de rouă,
Ţară verde, ţară nouă!

AUREL HOLIRCA

Poem

Porniră pân' la noi, cocoare,
balada serilor din deltă...
Răsturnau plugarii brăjdi de soare
şi fluiera'nflori iar doină sveltă.

Nădejde nouă inverzi
prin lanuri şi codri mari;
din munte'n munte se auzi
bucium de legionari.

Spun oamenii că soarele mai viu lucea
şi lăcrămau cireşii;
iar satu 'ngenunchiat lângă fântâni,
tăcea,
cum tac, a rugăciune, lângă mări,
cipreşii.

GH. ANTONOVICI

Sanatoriu (II)

Ochii în febre întârzie la ferestre
Invocând lumina de pe creste.
Mână albă de prieten cărturar
Lunecă uşoară pe cleştar,
Lunecă pe nesfârşite file:

S'au jucat aceste mâni cu bile,
S'au jucat cu şmee, cu arşice,
Au făcut din lut şi lemn, popice;
Flori au adunat cândva — şi mure,
Mama le a udat cu lacrimi pure;
Au trecut apoi pe cărţi, mâini sfinte,
Desmierdând durerea din cuvinte!

Mână albă de prieten cărturar
Lunecă uşoară pe cleştar,
Parc'ar mângâia, asemene,
Nepoţeii lui de cremene!

Noaptea cade. Pe cimentul ud
Troşii 'ngrijitoarelor se aud.
Oamenii-i ascultă. Ştiu popasul
Lor. Nu-i sgomot, ci aşa li i glasul
Până dimineaţa, până seara,
Până moartea îşi înfige ghiara!

AUREL MARIN

Chemare

Călăi ne omoară feciorii
Şi munţii de brădet ni-s goi;
Sculaţi, mucenici ai sudorii!
Ne chiamă Legiunea'n războ...

Se scoală cei morţi din morminte,
Că somnul li-i sbucium mereu,
Să şi ducă stindaru 'nainte,
Că ţine cu noi Dumnezeu.

In marşul pornit spre victorii
De-apururi ne-am prins camarazi.
Ni-i soarta cunună de glorii
Şi haina de cetini de brazi...

Ne poartă spre culmi Căpitanul
Şi-Arhangheli ne poartă de gând:
Să 'nfrângem de-apururi duşmanul,
Tâlharii ce neamul ni-lvând.

Să cadă ruinele'n două
Sub pumn muncitor de miner.
Să creştem măreaţă şi nouă
O Ţară a Gărzii de fier.

Prin veacuri de strajă să fie
Mormintelor noastre hotar
Şi Ţară de veci: Românie
Cu verde destin legionar.

V. I. POSTEUCĂ

Vecii

I.

Păduri uniforme din gloată
descoperă ţărmuri de limpezi culori,
pentru nesfârşite turme de gloată;
rar, drumul culegătorilor de flori.

Fagii înalţi, ca ploile în toamnă,
întârzie'n amurguri zugrăvite
şi fiecărui trecător înseamnă
ceasul amar, spre drumuri grăbite.

Le însoţesc prohodul cu stihii
când se apleacă ziua peste mâni pustii.
Drumul e atât de larg şi nu-i cuprinde,
iar de trunchiu lumina nu se prinde.
Vântul înspre slavă 'ncet i-eurcă
sufletul ce'n trup se mai încurcă.

II.

Pescari nefiresc de subţiri întârzie
în larguri de ceaţă şi minune;
drumeţii, pe mal, i-aşteaptă să vie
şi'n ultima seara să-i încunune.

Ape ciudate se urcă în vremi,
ca'n nopţile sfinte colindele;
oamenii intră'n cenuşă de slavă
prin neslujite biserici, lin, de le

aţipesc cuvintele de iertare,
în ceasul greu, nebănuit de lung,
tinereţea se îngroapă'n fiecare,
drumul este sus şi nu-l ajung.

Bocet rar îi cheamă înapoi,
zări străvezii i-au despărţit de noi...

GEORGE DRUMUR

misiunea de apărător al creştinătăţii ca pe vremea lui Ştefan cel Mare. Invocăm şi de aci ajutorul Cerului în sprijinul celor mai buni fii şi neamului plecaţi să scrie, cu sabia, epopee de vitejie şi credinţă, ca să rămână de pildă veacurilor ce vin. Deşi înconjuraţi de tăcere vinovată din partea presei noastre înstrăinate, ei îndeplinesc o poruncă a neamului: apărarea spiritualităţii noastre latine şi creştine. Vom putea fi prieteni şi cu alte popoare dar suntem datori să rămânem în cadrul comunităţii de sânge latin, sub cerul religiei creştine.

Prin gestul lor uriaş, cei ce înfruntă acum moartea, în faţa Madridului, sfinţesc intrarea vitează a neamului rumânesc în arena istoriei lumii. Ei execută voinţa Căpitanului. Voinţa care se identifică marilor destine şi aspiraţii româneşti.

Ajunşi aci nu putea tăcea concluzia ce se impune: Neamul rumânesc intră în istorie sub comanda Căpitanului. Valurile istoriei rumâneşti vor rupe zăgazurile ce li-se pun în cale de către marionetele politice actuale. Mâine, neamul rumânesc îşi va crea statul rumânesc. Stat care, condus de Căpitanul neamului, va patrona marile expediţii spirituale rumâneşti întru împlinirea destinelor noastre pe lume.

VASILE I. POSTEUCĂ

Cuvinte pentru Dumitru Străchinaru

A crescut un an de moarte şi peste mormântul lui Dumitru Străchinaru. Steagurile societăţilor arcăşeşti nu i s'au aplecat odihnitoare peste somn. Nu i-au scuturat fulgi de amintire peste crucea legionară. Taina cuvântului şi a adevărului propovăduit, marele cântec de trezire la viaţă şi mântuire, s'a scoborît şi el în lumea bulgărilor de ţărână şi uitare.

Camarazii întru mizeria vieţii de student şi luptător i-au aprins, cu mâini de pietate, câteva lumânări pentru imposibilitatea despărţirii, pentru veşnicia nedespărţirii.

Gemetele adânci ale brazilor îndoiţi de vântul iernii, aduceau strigătul înalt, purificat, mare, al aceluia de dincolo de sbaterile noastre sub ploaia încercărilor oficiale de a-i anihila munca de o viaţă jertfită, încercărilor de-a porni arcăşiile pe drumul propriei lor morţi.

La căpătâiul somnului de un an, camarazi buni şi-au adus truda de-a-i continua „marea revoluţie", trudă purtată prin beciuri de către guvernul care se vrea moştenitorul sau măcar ocupantul demoralizant şi distrugător al arcăşiilor.

Ce mare, ce blestemată minciună e dirijarea culturii şi a educaţiei naţionale de către oficialitatea politicianizată şi politicianistă. Pentrucă, să vedeţi: Ca inspector şcolar nu-ţi dă Dumnezeu suflet şi minte să sesizezi pericolul jidovesc în şcolile secundare (pericol citit în procentajul 80 la sută al jidanilor faţă de români) sau să te nelmişteşti că li-s'a închis prea brutal copiilor de ţăran drumul spre şcoală, prin taxe exorbitante. Nu! Ca inspector şcolar ştii foarte bine că faci parte dintr'un guvern care a împuşcat copiii aceloraşi ţărani pe cari vrei să-i conduci tu, ca arcaşi, prin minunăţia unui for apărut peste noapte, for de concentrare al tuturor străduinţelor de educaţie românească pentru a le anihila şi nimici. Guvern care vrea să aibă arcăşiile de teama de a nu fi legionare. Care vrea tineretul îngenunchiat sub sterilitatea tuturor încercărilor preconizate de lojile masonice, numai şi numai pentru a-l sustrage destinului lui legionar. Care vinde avuţiile româneşti cu furibundă şi bolnavă grabă jidanilor de teama de-a nu le surprinde, întregi şi verzi, România legionară.

Şi câte. Şi câte. Numai un singur lucru e greu de înţeles pentru inspectorii impuşi ai arcăşiilor. Că peste piepturile roase de boală şi foame brâul arcăşesc nu înseamnă nimic dacă e pus de duşmani cari prin strălucirea lui multicoloră vor să te orbească pentru a nu vedea adevăratele tale dureri şi adevăratul tău rost pe lume. Şi că marile nevoi româneşti nu-şi au izvorul în lipsa de educaţie naţională a ţăranului, ci în decăderea morală a conducătorilor politici şi a clasei conducătoare a acestei ţări. Şi, ca atare, să lase politicianii grija educaţiei (care se chiamă corupţie când o face oficialitatea politicianizată şi neromânească) pe seama tineretului conştient. Domniile lor să grăbească o soluţie problemei jidoveşti care ne întunecă zarea zilelor de mâne cu ameninţări de ateism şi sălbătăcie comunistă. Pentrucă dacă simţul lor naţional nu-i face să se cutremure ca Români în faţa pericolului jidovesc, care simţ al domniilor lor le va putea spune de ce educaţie are nevoie sufletul satelor de ţărani! Tu, politician, care trăeşti din ban de vânzare, în simbrie cu jidanii, ce le vei spune ţăranilor? Să-i iubească pe jidani? Dacă te va întreba vreun ţăran care, din întâmplare, are fecior la şcoală, cum i se face educaţia naţională odraslei lui, ce i-i spune? Că stă în cercetăşie sau în străjerie, cot la cot cu feciorul cutărui Menczer sau Ebner care-i fură lemnul codrilor şi finanţează, cu el, comunismul ca să ne dărâme Biserica? Ce i-i spune?

Arcăşiile aveau un rost: să-i adune pe gospodari din crâşmele partidelor, să-i înalţe, să le sădească în suflete dragostea de neam şi ţară pentru a rezerva străinilor numai ura acestei dragoste. Pentrucă numai la ura dragostei noastre de neam şi ţară au drept jidanii şi toţi străinii duşmani nouă.

Simţim noi, tineretul, ne spun strămoşii din somnul veacurilor, că arcaşii trebuie educaţi astfel, încât să corespundă noţiunii de legionar. Aşa ne-a slomnit prin foşnetul brazilor din cimitirul dela Ilişeşti şi marele duh al lui Dumitru Străchinaru. Aşa trebuie să fie. Pentrucă legionar înseamnă moarte pentru Patrie. Inseamnă salvarea ei. Apariţia şi domnia legionarismului înseamnă garantarea veşniciei noastre româneşti. Ca ţară şi neam.

Şi arcăşiile aşa se vor.

A trecut un an. Mână criminală a ţinut în loc şi a distrămat avântul şi sufletul arcăşiilor. Noi, copiii arcaşiilor, suntem opriţi să le spunem ce-am văzut în lumea înstrăinată din care ne întoarcem şi care nu ne-a putut cumpăra. Arcaşi cu frunte sărutată de voevozi şi de suferinţi, nu vă vindeţi nici voi. Dacă nu putem merge noi să vă răsplătim truda mânilor pentru că ne-aţi crescut ca să ne iubim ţara şi neamul, are să vă vină acel care s'a învrednicit să moară pentru voi.

Ascultaţi: Pe vechile lui drumeaguri de ţară şi munte trece în foşnetul brazilor sufletul lui Dumitru Străchinaru. Duşmanii voştri, duşmanii neamului, îi tulbură somnul. El trece să vă vadă şi să vă sărute steagurile. Ascultaţi...

VASILE I. POSTEUCĂ

Sub semnul jertfei lui Ionel Moţa

Pe frontul de la Majadahonda, în defileul prin care străbate vertebra de comuncaţie a Madridului cu Nord-Vestul Spaniei, Ionel Moţa s'a sfârşit din viaţa aşa cum a trăit-o: eroic.

La Orăştia Transilvană, spre care purcedeau gândurile noastre de liceeni în căutarea „Paliei" — temelie a limbii literare româneşti, Ionel a văzut lumina zilei în atmosfera eroică, radiată de ruinile Sarmizaghetuzei, de amintirile vitejiei lui Iancu şi de casa părintească, din care un inimos preot pleca să ispăşească în temniţele Vaţului şi Seghedinului dorul de libertate al iobagului rumân.

In inima copilului rămâneau cuvintele tatei: „să-ţi iubeşti neamul, băete" şi slovele foii „Libertatea".

Şi Ionel a crescut gingaş la chip şi blajin la faţă, dar sufletul lui se simţia în făptura voinică a Nuţului Doncii, meşter în chiuit la horă, voios la treabă, opintindu-se alături cu plăvanii, într'un sat din ţinutul Zlagnei, „leagăn de omenie şi trudă, de voinicie şi pace."

Cu atmosfera de plumb a Feleacului, cu puhoiul străin şi obrăznicia jidovilor, care ploua peste mizeria studentului român, acest suflet se înduşmăni.

Văzduhul în care crescuse îi poruncea: luptă.

In anul de ridicare a tinerimii, în ceasul de răspântie a destinului românesc, Ion Moţa a fost un exponent. Al Ardealului, înfrăţit cu al Moldovei, Căpitanul.

Drept talisman avea obuz şi iarbă sfinţită cu sânge de erou în şanţuri la Mărăşeşti şi Oituz.

...„Intr'o zi ne-am trezit cu el venind din Moldova (după congresul lor de la Iaşi) şi având geamantanul său mic de mână, plin de fiare ruginite. Ne-a dus şi ni le-a arătat cu evlavie: Uite, mamă, asta-i obuz din tranşeele de la Mărăşeşti, asta e jumătate din o cască pe care a purtat-o oarecare erou şi ceva şrapnelă duşmană i-a crăpat-o în două cu capul lui cu tot; asta e granată de mână descărcată, iar asta, uite mamă, e

Inălţarea la cer

Cea dintâi simţire a familiei legionare, la aflarea morţii glorioase a arhanghelilor ei pământeni, Ionel I. Moţa şi Vasile Marin, a fost jalea sfâşietoare. Dar cu tot sentimentul singurătăţii noastre, compătămirea nedemnă nu ne este îngăduită, ci numai umilita închinare şi venerarea.

„Iar tu mamă care, atunci când legionarii îţi scoteau pe braţe din casă pe cel mai mare şi mai scump copil, te tânguiai: „copilu' maichii, uite de ce nuntă ai avut tu parte", să ştii că rodul acestei sfâşietoare nunţi e mai plăcut lui Dumnezeu decât rodul de prunci cu care ţi-ar fi înseninat obositele bătrâneţi. . ." aşa spunea Ionel I. Moţa zdrobitei mame a lui Virgil Teodorescu, el care era să depăşească înţelesul jertfei legionare cunoscute până acum, făcând-o voluntară şi conştientă şi înălţând-o astfel în supraomenesc.

Moartea vitejească a comandanţilor noştri este o pildă, din care şovăim a trage învăţăminte. Să îndrăznim a atinge giulgiul sfânt?

Cei amorţiţi încep a se trezi, cei desbinaţi încep a se uni în jurul jertfei nemaiîntâlnite, iar pizmaşii vicleni, duşmani ai adevărului creştin şi românesc se cutremură în hrubele lor. Până azi au mai căzut jertfe legionare doborîte neprevestit de vrăjmaşul dosit, până azi legionarii şi-au apărat fiinţa şi credinţa, înlăturând, cu jertfire de sine, pe capii uneltirilor ucigaşe. Lipsea încă dovada pozitivă a întregii depăşiri de sine, pilda rară cu neputinţă de atins fără tot atâta virtute. Nu orice legionar era vrednic s'o dea. Trebuia s'o facă cel mai bun, cel mai nepreţuit dintre fraţii Căpitanului, cel mai blând şi mai ager, cel mai învăţat şi mai curat dintre ei. Credinţa creştină s'a revelat Adevăr pentru muritorii nepricepuţi abea din clipa jertfei voite a lui Isus pe Cruce. Adevărul şi puterea morală a credinţei legionare abea acum se vădeşte celor orbi şi surzi. Cine mai poate cleveti acum înalta valoare spirituală a credinţei legionare? Tăgada a amuţit. Duşmanii tac şi înfricoşaţi se prefac zadarnic că nu s'a întâmplat nimic, prietenii târzii plâng şi-şi mărturisesc părerea de rău. Se strâng foştii nepăsători şi regretă. Li se pare că ei şi ţara au pierdut ceva. Ce au pierdut ei, ca să le pară rău? Dece se fac părtaşi la plângerea unei jertfe care acopere neamul de glorie? Jertfa n'o înţeleg, gloria o jinduesc. Nu oricine se poate strecura sub acest acoperemânt. Ci numai cei gata să urmeze.

S'a întâmplat un lucru pe care neamul nostru nu l-a mai cunoscut în veacuri. Am mai avut eroi în şirul anilor după primii voevozi ai creştinătăţii răsăritene, Mircea şi Ştefan. Dacă au murit, au fost prada mişeliei pânditoare. Ei nu şi-au ales singuri soarta, nu şi-au cucerit singuri cununa. Ionel Moţa şi Vasile Marin şi-au dobândit-o cu voinţă, şi aşa se aşează mai presus de toţi înaintaşii.

Un popor nu se oţeleşte fără exemple mari înaintea ochilor. România de azi, robită civilizaţiei de necredinţă şi îmbuibare, mergea spre prăpastia neființei. De unde să iai pilda vie, ca să aşezi înaintea tineretului un tip ideal de Român, către a cărui desăvârşire să năzuiască? Fiecare popor şi-a definit fiinţa fizică şi morală într'un erou ideal, supraomenesc, pe care educatorii îl exaltă şi îl cultivă în sufletul tinerimii. Noi nu-l aveam. Cultura noastră cosmopolită îşi căuta idealurile pedagogice peste graniţe, poporul uitase să mai cânte haiduci mărinimoşi şi se îndemna spre necredinţa zeflemistă a oraşelor. Virtutea curată a străbunilor patriarcali murise în inimele tuturor. Ne pândea degenerarea, ne adulmecau hienele ademenite de stârv.

Atunci a răsunat un bucium jalnic peste ţară, atunci au răsărit feciorii în verde, care cu moartea lor jurau să mântuiască viaţa neamului. Cartea Căpitanului ţine deschisă povestea chinuită a acestor viteji. Dar cei mulţi nu scot învăţăminte din cărţi. Acum însă vor putea să se dumirească din moartea vitejilor, spre un adevăr şi o credinţă pentru viaţă. Nu-i fiecare în stare de aceeaşi depăşire de sine, dar fiecare poate să trăiască pentru credinţa, pentru care cel mai bun ştie să moară.

Felul morţii arată abia cât de nepreţuită era viaţa cuiva. Dece au oare mulţimile nevoe de asemenea dureroase exemple? Dragostea nouă ce vedem că răsare, cât e oare de adâncă şi rodnică? Zădărnicia înduioşării trecătoare ne desgustă. Durerea înfiptă adânc are o singură cale bărbătească de vădire: a faptei, potrivit credinţei pentru care au voit să moară pilduitorii noştri. Cununa morţii a dat acum viaţă vie adevărului legionar. Românii s'au cutremurat văzând aevea eroismul legendar atât de aproape de ei şi totuşi cu atât de mult mai presus de înzestrările şi deprinderea lor. Dar n'au pătruns tragedia sufletului de luptător a lui Ion I. Moţa care, după patrusprezece ani de strădanii şi suferinţe, chinuit de necredinţa, josnicia şi mişelia stăruitoare a semenilor, şi-a desăvârşit cu voinţă destinul pământean prin jertfa vieţii, prin care, o înţelegere mai presus de omenesc îi arăta, că va da suprema consacrare crezului său legionar. Pentru noi, prin jertfa sa, şi numai pentrucă el este cel care a făcut-o, credinţa legionară se înalţă în sublim. Numai o astfel de moarte şi numai a unui astfel de om putea aduce consfinţire credinţei legionare.

---

iarbă crescută acolo în tranşee, hrănită cu sânge de eroi! Mi-am luat-o ca „talisman" şi o port la mine să mă păzească de rău! . . . Şi-i străluceau ochii vorbind de acele relicve culese din locuri sfinţite de eroii neamului!". . .

Iar peste un an, când tineretul contenea în avânt, totaşa ca a doua zi de Bobotează lângă Las Rozas, pentru redeşteptarea la eroism a unui batalion decimat şi descurajat, Ionel Moţa încerca împreună cu ceilalţi cinci un act de ultimă măsură: . . . „Văzând că mişcarea studenţească, care era o mişcare curat naţională, era să se sfârşească fără nici un rod, ba cu pierdere încă şi că studenţii par obosiţi, m'am hotărît să fac tot ce ar fi de vr'un folos, pentru a da luptei vigoare nouă, chiar cu primejdia de a mă jertfi pe mine şi pe soţii de lângă mine". . .

Erou prin jertfa de sine „pentru binele altora, pentru binele Neamului, pentru slujirea lui Dumnezeu". Aşa a fost Ionel Moţa în viaţă. Aşa a murit.

„Spiritul de jertfă este esenţialul. „Jertfa este măsura creştinătăţii noastre".

In acestea a cuprins Ionel Moţa temeiul biruinţei legionare. Şi lor li s'a supus totul, „liber, cu dragoste şi cu elan", pentru învierea neamului, în triumful credinţei creştine.

In biserica „La Grande Madonna" din Toledo, Abatele Carlos Rento, într'o pătrunzătoare predică „cu emoţie a relevat iluminata jertfă a eroului român."

Am stors cu greu din suflet aceste rânduri.

Suntem copleşiţi de sublimul acestui sacrificiu, căruia cuvânt nu-i poate răspunde.

Peste durerea nesfârşită care a cuprins pământeasca noastră fiinţă, covârşitoarea pildă ce iese din timp şi spaţiu va fortifica sufletele legionare pentru jertfe demne de cel de sub zidurile Madridului, unde Ionel Moţa a căzut pentru Hristos şi latinitate cu eroismul străbunului Ulpiu Traian, născut pe meleaguri hispanice şi ridicat erou la Grădiştea lângă Orăştie.

ION NEGURĂ

Suprema jertfă

Departe de ţara care le-a legănat sbuciumul de tinereţe vitează, sub zidurile Madridului au murit, luptând pentru biruinţa Crucii şi apărarea lui Dumnezeu împotriva comunismului jidovesc, cei mai vrednici, cei mai viteji legionari. Doi. Dr. Ion I. Moţa, vicepreşedintele partidului „Totul pentru ţară", Comandant legionar al Bunei Vestiri, preşedintele „Mişcării generaţiei dela 1922". Dr. Vasile Marin, comandant legionar. Ei ne privesc de dincolo de noi. De dincolo de moarte.

Străfulgeraţi de vestea morţii lor eroice, cutremuraţi de înălţimea jertfei vieţii lor, cu suflete arse de lacrimi străbatem cărarea vremii în urmă, spre 1922. Ca întemeietor al mişcării naţionaliste, viaţa lui Ion Moţa s'a împletit, cu viaţa şi norocul acesteia, cu însaşi linia istorică neamului românesc. Alături de cea a Căpitanului, viaţa de jertfă a lui Ion I. Moţa, pare divină îngemănare de destin legionar. Destin de sfârşitul căruia a ştiut numai Dumnezeu.

Sărutul rece al morţii a căzut peste pleoapele, cari mai legănau priviri pline de amintirea sfintei lor Patrii. Deplina conştiinţă că moartea întru Hristos le va înălţa neamul, le-a ridicat jertfa pe culmi de măreţie nebănuită. Măreţie grăitoare veacurilor. Atâtă cât neamul românesc va mai exista pe lume. Şi dincolo de această existenţă.

Intoarcerea lor funerară, din cruciadă şi legendă, sdrobeşte, înaltă, purifică. In pământul Patriei ţărâna trupurilor lor va sfinţi trăinicia legăturilor noastre spirituale cu lumea voevozilor şi eroilor trecutului, ajunşi pietre de strajă hotarelor.

Ca'n vremuri de supremă restrişte s'aude vaierul de jale al clopotului dela Putna. Mormântul bătrânului voevod n'are linişte, nici somn. Au murit cei ce s'au ridicat, ca şi el, aprigi apărători ai legii creştine şi ai lui Dumnezeu. Se sbate'n sbucium surd sufletul de noapte al codrilor.

„Oamenii veacului de astăzi să-şi oprească o clipă huzurul şi nepăsarea şi să asculte ciudatele sgomote care frământă adâncurile neînţelese şi chiuie ca vânturile nopţii. Şi să ştie: Se apropie stăpânirea strigoilor, cumplită!"

Dincolo de pragul lumii acesteia, martirii creştinătăţii şi neamului lor: Ion Moţa şi Vasile Marin, vor prelua comanda lumii legionare nevăzute. Comanda morţilor Legiunii cari vor veghia de-asupra norocului şi victoriei legionare. Comanda acelora cari în marile bătălii legionare merg în rândul întâi, să îmbărbătez, să apere.

Doamne, învredniceşte-ne să putem muri şi noi. Să putem muri ca Ei. Să putem contribui şi noi cu sângele, cu viaţa noastră, la înflorirea Patriei şi mântuirea neamului românesc. Intru cinstirea eternă a lui Dumnezeu şi'ntru respectarea legilor lui divine.

Sângele celor doi asupra noastră, a tuturora. Nici acum nu înţelegeţi?

Cutremuraţi-vă că ni s'apropie biruinţa cea mare. Prin moartea lor, prin moartea noastră: ultima şi suprema jertfă

V. I. POSTEUCĂ

Dacă Ionel Moţa şi Vasile Marin şi-au dat viaţa pentru apărarea lui Hristos şi a civilizaţiei creştine, toţi trebue să fim gata s'o facem. Aceasta e moştenirea ce ni s'a lăsat. Nu vom uita că Ionel Moţa este cel ce deţine jurământul Căpitanului. Acest jurământ l-a luat cu sine la Cer. Cu pilda lui înainte, cu chezăşia lui de dincolo de moarte şi sub ordinul Căpitanului, legat faţă de cel mai sublim erou al Legiunii, vom păşi orbeşte spre biruinţă sau spre moartea legionară. Şi una şi alta pot veni, dar depe acum, prin fapta lui Ioan I. Moţa şi a lui Vasile Marin, Legiunea e nemuritoare, ca pildă de glorie creştină şi românească şi ca învăţământ de virtute pentru toţi cei ce vor veni.

BARBU SLUŞANSCHI

CRONICI

LITERARE

■ Recordul celui mai stupid an literar îl obţine, cu siguranţă, un oarecare Mihăescu sau Mihalescu dela „Viitorul". Oare d. Ion Pillat, poetul subtil şi educat, n'are atâta trecere la oficiosul liberal, ca să-l svârle peste cap pe incultul bărnist al „organului p. n. l."? „Criticul" Mihăescu e atât de inconştient, încât a copiat pur şi simplu cataloagele diverselor edituri. Oare megafonul d-lui Pipadopol n'a auzit de oarecari „Pagini literare", de „Gând Românesc", de „Făt-Frumos", de „Buletinul Mihai Eminescu" (ultimele două, supremă ironie!, oarecum liberale...) etc.? De „Insemnări Sociologice", de „Revista Mea", de „Orientări", de „Ţara Şipeniţului" şi de „Iconar" ştiu că n'a putut auzi, dar baremi de „Junimea literară" tot putea afla Mihăescul tolerat — din nu ştiu a cui bunăvoinţă — în „Viitorul... Alţi „ani literari" tendenţioşi, în „Ţara Noastră" (ruşinos de parţial!), în „Adevărul" (nici nu se putea altfel!), în „Adevărul literar", în „Facla" (păcat de Eugen Ionescu...), în „Gazeta" (omonimul meu, Vladimir Streinu, uită că trebuie să-şi respecte pseudonimul... şi dă loc la confuzii regretabile pentru mine, căci Vladimirul e jidovit până la urechi şi tragic de neconviincios) şi în „Universul" (e o nenorocire cum toţi Pipadopolii îşi bat joc de admirabilul ziar al d-lui Stelian Popescu!). ■ Gazetarul Vasile Plăvan a dat la iveală cartea „Boabe de lacrimi". E o oglindă frumoasă, cinstită, a unui temperament învins mai mult de oameni decât de vremuri. Volumul d-lui Vasile Plăvan ne aminteşte de proza bătrânilor publicişti ardeleni, cari au imprimat presei regionale o conduită rectilină de probitate intelectuală. ■ „Gazeta Bucovinenilor" a avocatului V. Grecu se citeşte cu interes pentru bogatele ei informaţii. D-nii Tudose Dracea şi Octav Rusu militează pentru o critică literară onestă şi fără dedesubturi neliterare. ■ Am avut întotdeauna cele mai rele păreri despre anumiţi cronicari literari. Am reuşit să le dovedesc încăodată că n'au nici măcar cea mai neînsemnată cultură literară. Publicând în No. 3 şi 4 ale revistei noastre, chiar cu dichisul unui comentar!, nişte poeme semnate Paul Pătraşcu, nimeni n'a observat că poemele respective sunt de cu totul altcineva! Poate, până în cele din urmă, tot se va găsi careva, să-şi lămurească bieţii confraţi... ■ D. prof. Gr. Raţiu dela liceul „Aron Pumnul" a tipărit de curând o interesantă şi utilă lucrare de specialitate asupra metodelor de predare a limbii latine. ■ Curierul d-lui N. N. Petra promite să fie o bună revistă. ■ Tânărul Dumitru Loghin dela Suceava ne trimite volumul de poezii „Colocviu trist", apărut în colecţia revistei „Inmuguriri" a lui M. Havriş din Fălticeni. Vă spun că D. Loghin e poet adevărat. Citiţi mai ales poemul „Ţarini îmbrăcate cu trifoaie". Dacă nu ne aducea I. Marţolea cărticica, nici n'am fi aflat de acest scriitor, care trăieşte la doi paşi de noi ■ O manie caraghioasă îi face pe junii poeţi să-şi trântească poza în fruntea volumului. Măcar de-ar fi un desemn sau o gravură, dar nu!, ci o vulgară fotografie executată de vre-un Iţic sau Şloim de atelier provincial. Iată, de pildă, d-nii D. Vasiliu-Bereasa şi Belu ne onorează cu astfel de cărţi. Păcat de atâta hârtie stricată zădarnic în Ţara Românească. Dece s'o fi grăbind aşa, poeţii noştri, să-şi tipărească operele? D. V. Bereasa şi Belu puteau să mai aştepte. Nu era mai util să-şi facă în reviste ucenicia, pentru cizelarea talentului lor, căci amândoi sunt talentaţi?

■ „Eroare medicală sau sinucidere?" a d-lui M. Zavergiu suferă de-o eroare de compoziţie (ca şi „Plecat fără adresă", romanul d-lui Cezar Petrescu): cunoaştem dela începutul cărţii sfârşitul ei. Luxul acesta şi-l poate permite un Rebreanu, la care nu subiectul, ci viaţa interesează. Totuşi, romanul d-lui M. Z. e o lucrare merituoasă, care trebue reţinută. ■ O admirabilă ediţie din „Caietul verde" a tipărit d. Ion Pillat. ■ Recitind „Evocări veneţiene" a d-lui prof. C. Narly, constatăm că a resistat timpului. E o frumoasă carte de călătorie. ■ B. Jordan — de astădată în colaborare cu V. Munteanu — continuă în „Revizori şi inspectori" ciclul început cu „Normaliştii." Fresca e impresionantă. ■ No. 10—11 din „Lumea Nouă" a d-lui Mihail Manoilescu are o caldă înţelegere pentru cartea Căpitanului. Lucid, legionar, Mihail Polihroniade despre „Simţul istoriei". ■ Spunea şi Stere Mihalexe, dela „Omul Nou", că tot ceeace se scrie astăzi mai semnificativ, se datoreşte intelectualilor legionari. Intr'adevăr, n'aveţi decât să răsfoiţi revistele neutre şi veţi vedea ce tâmpe sunt, ce anacronice. ■ D. prof. Tcaciuc-Albu pregăteşte o istorie a literaturii româneşti. La fel, d. prof. C. Loghin, care va ieşi zilele acestea de sub tipar. Alţi profesori cernăuţeni, cari nu huzuresc: Dr. T. Bălan, Preot Hostiuc, Ovid Ţopa. ■ D. prof. N. Lazariuc va edita în curând un anuar al internatului de fii de preoţi. Acest internat, model de organizare, e o vrednică instituţie naţională. Acolo şi-au petrecut şcolăria numeroşi intelectuali de azi, speranţe bune pentru tineretul actual. ■ Teofil Lianu are sub tipar, în editura „Crai-Nou", un volum de poezii. ■ Const. Tomescu spune în „Porunca Vremii" că poezia românească tânără se desfăşoară sub semnul ICONAR-ului. Iată, deci, un frumos răspuns pentru prietenul meu N. Albu dela „Clipa", care ne caută nod în papură. ■ „Insemnări Sociologice" An II., No. 10, Ianuarie, ne aduc puternicul studiu al D-lui Prof. Traian Brăileanu „Pe făgaşul istoriei." D sa arată că, prin intuiţia Căpitanului, legionarismul a redat neamului românesc sensul destinului său istoric. Sociologii noştri democrato-comunişti sunt ireplicabil daţi de gol. D. C. Amzăr probozeşte pe tinerii „independenţi" cari se încumetă a cârti legionarismul. George Macrin scrie despre „Tineretul românesc şi munca". Recenzii. ■ Izolată între multele edituri din Bucureşti, în mare majoritate jidoveşti sau jidovite, „Cugetarea" d-lui P. C. Geogescu-Delafras, e aceea, care îşi înţelege cu adevărat rostul românesc. Domnia-Sa editează opere de mare valoare morală, ca „Intoarcerea lui Andrei Pătraşcu", de d. Al. Lascarov-Moldovanu, de subtilă informaţie şi simţ estetic, ca „Portrete lirice" de d. Ion Pillat, lucrări de specialitate, cărţi pentru copii etc. D. P. C. Georgescu-Delafras merită incurajarea tuturor cititorilor de literatură bună şi trebuie sprijinit ca atare.

PLASTICE

Profesorul Milon Tarnavschi dela liceul „Aron Pumnul" pregăteşte o expoziţie de caricaturi. Am avut prilejul să vedem câteva. Ele sunt de-o ingeniozitate de invidiat. Cu o inventivitate fără egal (nici I. Anestin dela „Vremea" sau Neagu Rădulescu nu-l întrec). Milon Tarnavschi e o revelaţie. Dar să-i aşteptăm expoziţia.

MUZICALE

In noua generaţie muzicală din Bucovina se relevă cu osebire Megasiuc-junior. Incă puţin cunoscut marelui public, el e, totuş, un element, pe care se poate conta Rezultatul muncii lui îl vom putea cunoaşte pe deplin abia în Februarie, când va da un concert. Deocamdată, deţine vioara primă în cuartetul, în care mai sunt Liviu Rusu, Stoia şi Peinelt (dece nu reia, cuartetul, frumosul nume „Melodion"?) şi care e cel mai bun din Bucovina. Incă doi-trei ani de Bach — şi Megasiuc-junior va putea da orice concert european. Comparativ, e mai bun decât Campaiolla. N'ar fi nepotrivit ca tânărul bucovinean să fie invitat la Radio-Bucureşti. ■ Un important punct îl deţine — din nefericire... — în viaţa contemporană muzica uşoară. La noi, e aproape toată în mânile jidăneşti. Compozitorii noştri să se gândească bine la acest lucru.

MIRCEA STREINUL

Când am hotărît apariţia revistei Iconar ne-am înţeles totodată să nu lăsăm să apară rânduri nesemnate, chiar de s'ar abuza de câteva semnături. Rostul acestei măsuri este de ordin moral. Inlesneşte atitudinea sinceră şi întreţine curajul răspunderii faţă de cuvântul scris. Altă lature avantajoasă a înţelegerii noastre camadereşti este că se dă prin aceasta în scrisul grăbit, fără posibilitate de explicare mai amplă a problemelor, din cauza lipsei de spaţiu, o valoare relativă aprecierilor; ceeace contează mai ales în critica de artă. N'aşi face această însemnare dacă zilele trecute camaradul meu Mircea Streinul n'ar fi primit o scrisoare anonimă din Bucureşti, în care sunt luat la rost că susţin în cronica muzicală pe Paul Constantinescu şi pe Mihai Jora, ca promotori a unui curent de artă românească pentru România viitoare. Cel care scrie pare întrucâtva informat asupra numelor cari sunt cunoscute în mişcarea actuală muzicală. Pare să fie chiar de aceiaşi meserie cu mine, din care cauză imi neagă orice posibilitate de informaţie, cu toate că nu mă cunoaşte, ceeace este o veche şi răspândită meteahnă a slujitorilor artei. Dar în toată această scrisoare mă jenează un lucru. Necunoscutul meu mustrător vorbeşte de puritatea legiunii şi ezită să semneze, luându-mi posibilitatea de a-l găsi şi a lămuri chestiunea. Prietene necunoscut, pe această cale nu poţi deveni legionar! Totuşi vreau să răspund ca să dovedesc că sunt de bună credinţă. Iar dacă greşesc în afirmaţiunile mele, voi fi oricând gata să-mi primesc pedeapsă din partea comandanţilor mei, pentrucă orice greşală trebue pedepsită. Pe Paul Constantinescu îl cunosc de mult, dintr'o sală de curs dela conservator unde ne-am înscris după terminarea liceului. De atunci am fost mereu împreună. Am învăţat armonia, contrapunctul, am descifrat singuri scrierea muzicii noastre bisericeşti. Şi azi păstrez un teanc de scrisori în care e vorba de ftorale, consonante, vocale, mărturii etc. Ne întemeiam pe ideia unei muzici româneşti, ale cărei norme de polifonizare să nu pornească din apus şi care să cuprindă şi muzica bisericească. I-am urmărit întreaga evoluţie şi i-am recunoscut cu drag o întâietate. După reprezentarea operei sale „O Noapte furtunoasă" ziarul Porunca Vremii l-a scos jidan cu ajutorul penei d-lui Bogdan. Am răspuns în Iconar, s'a dus Paul Constantinescu la d. Bogdan să stea de vorbă. Nici până azi Porunca Vremii nu a desminţit afirmarea gratuită. Paul Constantinescu nu e nici jidan şi nici mason, şi a ajuns acolo unde este muncind cinstit. Criteriile de a-l găsi pe cineva naţionalist sunt pe linia faptelor. Contează ceeace produce omul efectiv. O poezie legionară nu este bună dacă nu corespunde legilor ce întruchipează structura oricărei opere de artă. In aceasta rezidă adânciunea mişcării legionare. Ea promovează, pe orice plan, valorile creştine. O astfel de valoare este şi personalitatea artistică a lui Mihai Jora. Faptul că a scris Marche Juive scoate în evidenţă numai spiritul caustic al autorului. Ar însemna să interzicem întrebuinţarea în piesele noastre tipurile de jidani, cele mai bogate surse de ironie ale poporului român. Mai înainte de toate însă Jora este un om curat din punct de vedere moral. A fost director la radio de unde l-au dat afară pentrucă vroia să aducă ordine. Este ţinut în afara activităţii muzicale oficiale cu un fel de vrăjmăşie ocultă. Dacă ar fi mason ar ocupa funcţiuni mult mai grase decât aceea de profesor de armonie, unde a introdus o disciplină de lucru necunoscută până la el. Vorbesc despre oamenii pe cari îi cunosc. Scriu cu dragoste despre cei ce muncesc. Ceeace îmi scrie preo-

pinentul meu necunoscut nu poate să răstoarne adevărurile conştiinţei mele. Nu mă voi înclina decât în faţa dovezilor. Afirmaţiunea este suficientă doar pentru a calomnia.

LIVIU RUSU

SOCIALE

† Pulcheria Tarnavschi. A încetat din viaţă, la începutul acestui Ianuarie tragic, doamna Pulcheria Tarnavschi, soţia d-lui prof. univ. Dr. Vasile Tarnavschi. Regretata a fost una din cele mai cunoscute personalităţi de oraşului nostru. Stimată de toţi cei ce-o cunoşteau, Pulcheria Tarnavschi a ştiut, întotdeauna, să activeze cu folos pentru societatea românească. Împrăştiind în jurul ei o extraordinară simpatie, regretata a făcut mult bine. Ea ştia, oricând, să impună prin firea blândă, bonomă câteodată, şi de-o rară discreţie. Noi am avut norocul s'o cunoaştem, s'o stimăm şi s'o admirăm în vivacitatea ei de adevărată „mătuşa Pulcheriţa", cum îi spuneau intimii, înconjurând-o cu dragoste şi afecţiune.

MIRCEA STREINUL

Sadoveanu caterisit. Pe la 1906 Societatea studenţească „Junimea" din Cernăuţi a numit membru onorar al ei pe Mihail Sadoveanu, pentru linia de naţionalism românesc ce se desprindea din scrisul său de atunci. „Junimea" asocia astfel la trecutul şi viitorul său de iridentism românesc pe un ins, care i se arăta un ideolog chezaş al marilor adevăruri pe care se întemeiază conservarea spirituală şi fizică a neamului nostru. — Trădarea pe care a săvârşit-o Sadoveanu, împrumutând prestigiul său de fost literat sămănătorist, tocmai semănătorilor de necredinţă şi bestialitate iudeo-comunistă dela „Adevărul" şi „Dimineaţa", nu putea îngădui păstrarea lui ca membru onorific al unei societăţi cu caracter naţional românesc. Membrii activi, studenţi, ai „Junimii" au cerut dela mai marii lor, membri emerităţi şi onorari, statutarul aviz favorabil de excludere a lui Sadoveanu. A fost nevoie de patru şedinţe cu polemici şi argumentări, pentrucă evidenţa să se impună şi puterile întunericului să fie biruite. Tergiversări, pretexte formale, argumentări specioase de esenţă democrato-masonică, totul a fost pus în lucrare de către unii bătrâni spre a stânjeni o hotărîre conformă sentimentelor româneşti. E de mirare să constaţi că într'o societate cu trecut naţionalist se găsesc adăpostiţi atâţi apărători naivi, sau interesaţi, ai compromisului ideologic. Numai că la proba de foc a votului nominal, obţinut însfârşit prin intervenţia energică a unor membri cu discernământ, lipsa de curaj şi de convingere, sau şi un precaut simţ de conservare socială a persoanelor, i-a făcut pe preopinenţii compromiso-democraţi să nu-şi dea cinstea pe ruşine. Astfel s'a obţinut un vot unanim, pentru excluderea şabăsgoimului mason Sadoveanu din „Junimea". Gestul acesta, prea îndelung tărăgănat, a spălat obrazul „Junimii", însemnând începutul unei reveniri pe baricadele intransigenţei româneşti, care fuseseră în trecut baza ei de plecare. „Junimea", cea activă, studenţească, este singura societate academică din Cernăuţi, care încă nu s'a închinat credinţei legionare. Îi urăm s'o facă mai curând spre a regăsi în viitor prestigiul pe care acum i-l menţine numai trecutul prea îndepărtat.

S. E. BARBU.

JURIDICE

Noul cod penal. La 1 Ianuarie 1937 s'a pus în aplicare codul penal „Regele Carol II", precum şi codul de procedură penală unificată. Noul nostru codice penal are la bază principiile şcoalei clasice, centralizate în responsabilitatea morală a delicventului, altoite cu doctrina şcoalei pozitiviste, rezimată pe imperativul apărării societăţii faţă de pericolul ce-o ameninţă din partea infractorului. Dar ideile noui ce animă această legiuire se cuprind în scopul penal, tinzând a-l îndrepta pe condamnat şi a-l readuce la vieaţa societăţii. Acestui deziderat îi răspunde proporţionalizarea pedepsei, suspendarea şi progresivitatea în executarea ei, liberarea condiţionată, reabilitarea judiciară a condamnatului, libertatea supraveghiată a adolescentului. Ca detalii amintim că s'au retras competinţei Curţii cu juraţi unele infracţiuni, corecţionalizându-se astfel parte din crime. Din această cauză pedepsele corecţionale au fost majorate şi totaşa pentru necesitatea apărării sociale s'a înăsprit penalitatea pentru infracţiunile mai frecvente. Restrângerea competinţei curţii cu juri se datoreşte situaţiei de la noi, unde instituţia justiţiei populare lasă de dorit şi de care legiuitorul a voit să ţină seamă. De sigur, nu ne legănăm în iluzia că noua legiuire penală va schimba moravurile comunităţii româneşti. J. Cruet a spus: „Am văzut adesea societăţi modificând legile, n'am putut constata însă ca legile să schimbe o societate". Dar era timpul suprem să înceteze — după 18 ani de la unire — situaţia bizară ca aceeaş faptă care la Siret era pedepsită, la Mihăileni să fie lipsită de penalitate. Oricâte lipsuri ar avea noul cod penal, trebue să subliniem data de 1 Ianuarie 1937 ca eveniment în haosul legislativ al democraţiei noastre politicianiste. Însaş elaborarea acestui cod a trecut prin peripeţiile acestui sistem. Două proiecte au fost retrase de pe birourile Camerei, primul la 1928, al doilea la 1933. Abia proiectul depus de d. V. Antonescu în anul 1934 a avut sorţi de izbândă. Iată de ce menţinerea a patru legiuiri deosebite în cuprinsul aceloraşi hotare, mai mult pentru anumite prejudecăţi, în locul extinderii legilor ţării mame, a fost o greşală. Pentrucă de bună samă relele de cari suferă Basarabia nu au a se imputa legilor româneşti extinse asupră-i mai acum un deceniu.

LINGUISTICE

Sub direcţiunea d-lui prof. univ. Sextil Puşcariu — în pragul împlinirii vârstei de 60 de ani şi după o muncă neobosită a acestui savant cu renume depăşind hotarele ţării în domeniul linguisticei şi înţelegător al mişcării tineretului român — o operă de covârşitoare însemnătate pentru limba românească este pe cale să vadă lumina zilei. „Muzeul limbei române" din Cluj va începe în anul 1937 publicarea „Atlasului linguistic român", conceput în 10 volume (lucrarea se va termina în 1945) şi alcătuit de Sever Pop, conferenţiar, şi Emil Petrovici, profesor, ambii la Universitatea din Cluj. A.L.R. se integrează într'o vastă lucrare romanică, din care până în prezent au apărut atlasele francez şi italian. El este menit, cum ne spune dl Prof. S. Puşcariu, să înfăţişeze „lupta pentru existenţă" a unor cuvinte, pe de o parte, iar pe de alta să învedereze „romanitatea" noastră. Pentru istoria noastră atlasul constitue o probă principală de continuitate romană în Dacia. Faţă de atlasele apărute, al nostru aduce inovaţia constând în hărţile colorate, cari înfăţişează extinderea geografică a diferitelor cuvinte şi fenomene linguistice. Din aceste hărţi se va alcătui Micul Atlas linguistic Român. Texte culese din 380 locuri, vor constitui un material important pentru folclor şi sociologie. Remarcăm că raza de investigaţie a A. L. R. se extinde peste toate ţările locuite de Români, cuprizând chiar pe Aromâni, Meglenoromâni şi Istroromâni. Despre importanţa lui, dl Prof. univ. Iacob Jud de la Zürich scrie asemenea cuvinte: „Atlasul linguistic român începe, fără îndoială, un capitol nou, nu numai în linguistica română, ci şi în cea internaţională".

ION NEGURĂ.

Naţionalismul nostru e un uriaş înfipt cu tălpi late şi de neclintit în pământul nostru pământesc, piept de granit, ochi de oţel, cari îşi impun neîndurata voinţă de dăinuire şi de apărare oricât de furioase ar fi valurile adversităţilor de orice fel.

I. I. Moţa

INSEMNARI

■ Noi nu putem polemiza cu d. Profesor N. Iorga. Nu ca ne-ar lipsi condeiul sau curajul, dar, încodată, îl prețuim prea mult pe Profesorul dela Văleni, mai mult chiar decât cunoscuții politici ai Domniei-Sale, cari îi acordă o deferență foarte elastică în față, și-o scârboasă obrăznicie dealtfel, — ca să ne permitem noi, iconarii, să fim ireverențioși cu prestanța culturală a „apostolului" îndeajuns de ridiculizat de gânsacii cușeri ai presei românești. Totuși, d. Profesor N. Iorga e încodată nedelicat cu noi. Nu putem înțelege cum un om ca Domnia-Sa poate să citeze greșit textele, pe cari le foarfecă, și cum coboară la argumente („Popeștii...") uzate de diverși șloimi dela „Adevărul", „Dimineața" și „Patria". D-l N. Iorga ne poate face praf poezia, poate ironiza proza noastră, dar îl rugăm, cu vechea noastră cuviință, să nu insinueze. In nota noastră, vizată de directorul „Cugetului clar", nu spuneam ceeace dă d. N. Iorga de înțeles. Dacă Domnia-Sa ar fi Paul I. Papadopol, de pildă, am avea un răspuns foarte potrivit la chestiunea cu „sala are și uși". Noi, totuși, sperăm că d. Profesor N. Iorga își va concentra atenția asupra Adercilor și-a celorla'ți potlogari jidani din sărmana noastră literatură. ■ Două foarte frumoase poezii publică d-nii Ion Th. Ilea și C. S. Anderco în „Galeria nebunilor" din „Cuget clar". ■ Atragem atenția d-lui Profesor N. Iorga asupra panglicarului Victor Eftimiu, care — de un timp — mânjește cu ignoranța-i de comitagiu, în „Adevărul", chipurile mari din istoria noastră. ■ Mi-i milă de Ștefan Baciu, dar l-am prins cu un nou plagiat, care trebuie sancționat. Puiul de jidofcă spune în „poemul" „Ars tacendi" din revista „Front literar" (No. 8—10): „Orașul grav se umple azi, de jos în sus | De țipătul unui copil bolnav: | Singurătate". Or, în volumul „Yodler", Aurel Marin scrie: „Țipă un copil în vecini: | Singurătate". Tatăl tânărului șnapan literar nu-i poate trage o corecție, ca plodul să nu mai scrie gogomănii ca aceasta: „Și baletistele cu enorme curcubee'n pulpe..." (?) ■ D-l V. Spiridonică trebuie să fie jidan. Căci, dealtfel, cum de-l publică pe rabinul literar Sașa Pană? Păcat de „Front literar"! Noi primeam, până acuma, altfel de literatură din Ardeal. ■ „Freamătul literar" din Siret aduce un prim articol, de-o impecabilă disciplină științifică, de d-l Leca Morariu, două poezii de E. Ar. Zaharia (..), alt articol, folositor, de d-l N. Ițcuș, „Scrisoare" (versuri), de Jean Bucov (sta-i-ar în nas „Jean"-ul!), proză de Ion Freamăt, o poezie de George Nimigeanu, trei versificații naive de F. H. Cimpoieșu, articole de: D. Postăvaru, Dela Bucovina (!), C. Nati și D. Gr. Constantinescu. „Răsărit de soare" se numește poezia lui Aurel Fediuc; pe lângă foarte frumoasele strofe 4 și 5, e menționabilă și ultima, de-o calmă viziune. O „Liniște" caraghioasă, „pesimistă" (hm! hm!), publică elevul N. Tăutu. Tot el, publică un „Rondel", care ne face să trecem peste inegalabila stupiditate a „Liniștii" și să-i menționăm frumosul final. In întregime citabilă e poezia „Rod", de Ștefan Bucevschi. Alexandrină, ea are, totuși, lumină proprie. Muncind, acest Ștefan Bucevschi va putea însemna mult. D-na A. Țurcan semnează versuri ocazionale. D-nii Aurel Fortună și Octav Băncescu lucrează cu spor. „Freamătul literar" va ajunge astfel, în curând, o revistă de prestigiu. ■ Lui Vlaicu Bârnă, incultul om de serviciu dela ascenzorul iuflelor dela „Rampa", se întreabă ingenuu (de-ala-i cronicar literar!) dacă poezia lui Ibsen a fost într'adevăr tradusă în românește. Il trimitem să-și vâre nasul în catalogul bibliotecii „Minerva". Traducerea a fost făcută de D. Anghel. Cu inculți că Vlaicu Bârnă se „culturalizează" țara la Radio! Vai, vai, bunătatea d-lui V. Voiculescu, pe care Bârna nu uită să-l perie din când! ■ D-l Ionel Teodoreanu mărturisește într'un interview acordat d-lui T. Plopulmanu că poemele într'un vers ale d-lui Ion Pillat nu-i plac și că „într'o seară, împreună cu Păstorel și cu Lesnea" a improvizat „cam la vreo sută de aceste poeme". Sigur; cu un bețiv ca Păstorel, clovnul din solda „Adevărului literar și artistic", și cu un poet ratat ca G. Lesnea, altă hadenă întreținută, nu poți să apreciezi poemul într'un vers. Dealtfel, Ionel Teodoreanu e o paiață. Când antijidan, când filojidan, după cum îi sufiă Sevastosul la ureche. Măgarii, cari cred că naționalismul e platformă de afacerism literar, să bage bine de seamă! ■ Tânărul scriitor bucovinean George Chlopina ne anunță că va edita în curând o revistă literară, cu apariția regulată. Iată un lucru bun, care trebuie încurajat și sprijinit. Nu așteptăm lucruri perfecte dela revista d-lui G. Chlopina. Lucrurile perfecte nu sunt întotdeauna și frumoase. Ii dorim ca ea să fie o publicație de experiențe, de talente noui, cărora le lipsește revista de debut. Să aibă cronici multe și vii. ■ Revenim asupra revistei „Țara Șipenițului". D. Profesor Traian Brăileanu publică un fragment dintr'o mare carte de filosofie, intitulat: „Cheia de boltă pentru o filosofie a comunității românești". E un articol, cum numai un temperament intelectual ca d. Profesor Traian Brăileanu îl putea da. D. Vlad Bănățeanu publică „Școala și educația tineretului în Polonia". Cum e vorba de un tineret să zicem guvernamental, articolul n'are valabilitate propulsivă pentru noi. Ne-ar interesa alt tineret polon. D. Profesor C. Loghin semnează despre „Jurnaliștii bucovineni". Sunt pagini utile și comunicative. D. Radu Gyr ne încântă cu un magistral poem: „Fântâna cu pandur", Aurel Marin ne elogiază cu o „Scrisoare din munți", iar Yvonne Rossignon cu „Matinală". (Atragem atenția că erorile de tipar, cari ne masacrează în „Țara Șipenițului" bruma de contribuție, nu ne aparțin. Totodată, trimitem pe concurenții la premiile Iconar spre cronicile, în cari le comentăm diferite manuscrise, „Țara Șipenițului" se comandă la d. director școlar Constantin Iacob în comuna Șubrănet, jud. Cernăuți; un exemplar costă 16 lei). D. Pompeiu Atanasiu scrie pe larg despre „Cartea Căpitanului". Domnia-Sa scrie luminos, închegat. Cronicile aparțin d-lor prof. Dr. Ovid Țopa, Const. Iacob, Cicerone Mucenic și Leon Țopa. Jertfele de timp și cele materiale ale conducătorilor revistei ar trebui să fie răsplătite de municipiu și prefectură. ■ Poetul Ion Th. Ilea editează la Deva revista „Eu și Europa". Peste stridența unui astfel de titlu, camilar într'un orășel izolat, se așterne, însă, curajul și buna credință a unui poet de talent, care trebuia editat de mult de d. Al. Rosetti, care are urechi numai pentru jidovi. Nu mai menționez pe toți colaboratorii în parte. Fiecare din ei, contribuie la nivelul ridicat al revistei. ■ „Lanuri" dela Mediaș ne trimite, prin d. George Popa, o invitație la vals... Asta, dupăce ne-a ocărât în fel și chip, după chipul și asemănarea cuiva. Noi nu răspundem cu mojicii la articole mojice și deplasate. Ci vom spune că: d. George Popa scrie frumos, că Mihai Axente are talent epic, că N. Ladmiss-Andreescu mânuiește bine proza ideologică. Iar colaboratorii, unul și unul: Ion Pillat, Constantin-Stelian, Victor Papilian, Ion Sân-Giorgiu, Aurel Marin și alții, deși fără aceeași circulație, totuși buni: G. Vaida, V. Christu, V. Șuluțiu (să sperăm că nu e rudă cu Octav, dădaca lui Ștefan Baciu), Nicolae Albu (o veche și iubită cunoștință) și I. Urcan. I-am pus pe toți. ■ La „Progres și cultură", lipsește cronica. Păcat. Deși stăruință multă și material bun, revista e moartă. Știm: cronica e un lucru greu de scris. Pierzi mult timp și-ți câștigi dușmani, dar ea e necesară. ■ Numărul festiv al ziarului „Cuvântul Satelor", condusă de Ioan Ciucurel și N. A. Roșu, ne dovedește cât de mult pot face entuziasmul și bunul simț împreună. Banatul se poate mândri cu o asemenea publicație. ■ O frumoasă activitate desfășoară societatea culturală din Suburbia Stânca-Roșa. Dirijată de d. consilier Bidneiu, un om de bine, care nu precupețește nici munca, nici banul, pentru a contribui la ridicarea maselor, societatea din Stânca-Roșa, fără subvenții, fără tam-tam în presă, e de o utilitate culturală ce nu trebuie trecută cu vederea. Mă gândesc, însă, cu tristeță, că atâția intelectuali, cu zeci de mii de lei pe lună, dar fără inimă, își pierd timpul cu cafenelele, unde-și afumă și puținelul creer, cu cari l-a dăruit buna Natură! Oare toți trântorii aceștia, putreziți în lupanarele simțurilor josnice, nu se pot trezi odată? Nu de alta, însă — într'o bună zi! — iar putea trezi cineva cu gârbaciul și, atunci, va fi vai și amar de pielea lor!

Mircea Streinul

REDACȚIONALE

■ Pentru tot ce privește ICONAR-ul: a se adresa camaradului prof. Liviu Rusu, în Cernăuți, str. Dragoș Vodă laterală, No. 9. ■ Secretariatul de redacție al revistei noastre e făcut de camaradul Mircea Streinul, pe-a cărui adresă: Cernăuți, str. Dr. Mikulicz, No. 1, se vor trimite cărțile, revistele și manuscrisele pentru ICONAR. ■ Administratorul nostru pentru București e camaradul S. B. Enache. ■ Il rugăm pe domnii colaboratori să ne trimită manuscrise citețe și revăzute. Pe viitor, orice manuscris ilizibil nu va mai fi luat în considerare. ■ ICONAR apare odată pe lună. ■ Abonamentul anual e de Lei 60. ■ An. II, No. 5; Ianuarie 1937.

Tipografia „Mitropolitul Silvestru"
Cernăuți, Piața Unirii No. 3 (Palatul Național)